

Økologisk blåbærproduktion i Tyskland

Den tyske blåbærproduktion er stor i forhold til den danske. Forfatteren har besøgt avlere syd for Hamburg for at høre om, hvordan de lykkes med dyrkning af økologiske blåbær

✎ Dan Haunstrup Christensen,
HortiAdvice,
dach@hortiadvice.dk

I december sidste år besøgte jeg firmaet Blaubeergarten i Tyskland for at se, hvordan tyske avlere dyrker økologiske blåbær. Blaubeergarten er en sammenslutning af fire bedrifter, som dyrker over 150 ha økologiske blåbær i den nordtyske delstat Niedersachsen syd for Hamburg.

Etableringen er vigtig

Jörg Lübbehüsen fra Blaubeergarten pointerede, at etableringen er uendelig vigtig, og her tror jeg, at flere danske avlere er sprunget lidt for let hen over det i tidens løb. Blaubeergartens faste procedure ved plantning er:

- Helst ikke at bruge tidligere intensivt dyrket landbrugsjord, men gerne for eksempel ryddet nåletræsskov.
- Reaktionstallet skal være rigtigt fra starten også i jorden udenfor selve planterækken.
- Man må ikke være nærig med hensyn til at udgrave en ordentlig rende, som

skal være mindst 50 cm dyb og lidt bredere.

- Renden fyldes med sphagnum, som bør være grov.
- Når planterne er plantet, dækker Blaubeergarten sphagnummen med komposteret bark/træflis.

En rød blåbærplantage er en god blåbærplantage. Her en cirka 11 år gammel plantage med sorten Duke hos Blaubeergarten. De røde grene er et bevis på, at der er god nyvækst i buskene og dermed basis for store bær.

Blaubeergarten syd for Hamburg sælger blandt andet friske blåbær og blåbærprodukter i egen butik, hvor der samtidig er café, som også har åben i perioder udenfor blåbærsæsonen for eksempel til jul.

Mann muss praktisch sein

Blaubeergarten starter normalt nye plantager op som konventionelle plantager. Dette giver nogle fordele i forhold til etableringen. Her kan man kan bruge konventionelle planter, svovl, gødning og herbicider.

De første par år plukker de ikke bær i en blåbærplantage. De går efter en god tilvækst, og derfor kan denne metode være en god ide til at sikre en god start. Omlægningsperioden bruges til at få planterne i god vækst. En metode som,

man vel kan sige, ikke er idealistisk men i alt fald praktisk.

Ukrudt

Ukrudt er et problem i såvel økologiske som konventionelle danske plantager. Især under etableringen og i blåbærplantager, der er kommet dårlig fra start. Passes plantagen ikke godt nok, vinder ukrudtet konkurrencen og stjæler vand og gødning fra planterne. Hos Blaubeergarten er der fokus på at få buskene i gang, og derfor bliver ukrudtet egentlig kun bekæmpet i starten.

Herefter bliver græsset holdt kort under og mellem planterne med jævnlige klipninger, og så sørger passende med vand og gødning for, at der er vand og næring nok til både blåbær og græs.

Når blåbærbuskene først er blevet store, klarer de konkurrencen meget bedre, fordi de skygger for græsset. Blaubeergarten har selv ombygget en indkøbt græsklipper, som klipper ind under og imellem planterne.

Hold øje med væksten

Er der god vækst i plantagen, vil den ofte stå med et rødt udtryk, som der ses på billedet med de røde grene. Det er en cirka 11 år gammel plantage med sorten Duke. Megen nyvækst giver mange blomster på unge grene, og disse bær er større end de, som kommer fra gamle grene. Billedet er endda fra før, der er beskåret, så grenstrukturen er meget ung her i denne plantage hos Blaubeergarten. Ung grenstruktur med store bær er især vigtig, hvor hele avlen høstes manuelt. Det giver større plukkehastighed, og kunderne har en tendens til at foretrække store bær.

Store blåbær opnås lettest fra buske med megen nyvækst.

Sphagnumrenden dækkes med have-/parkkompost, som avlerne selv komposterer. Det giver en humusrig og let jord i rækken og tilføjer også næringsstoffer.

Vanding

Som noget nyt prøver Blaubeergarten at bruge siveslanger og ikke drypslanger i blåbærplantagen. Det har den fordel, at vandet kommer ud af vandledningen hele vejen gennem sphagnumrækken og ikke kun fra et dryppunkt for hver 25 eller 50 cm.

Hvis der kommer meget vand ud fra et enkelt punkt, kan det have en tendens til at løbe direkte igennem og ned under roddybden, især hvis sphagnummen er grov. Ifølge driftslederen anvender de meget mindre vand i plantagen med siveslanger i forhold til plantager med drypslanger. Så er spørgsmålene bare, om de virker lige så ensartet som drypslangerne i hele slangens længde, og om de er lige så holdbare og ikke stopper til, da Blaubeergarten har meget jern i vandet. Siveslangerne blev lagt i 20 cm dybde i forbindelse med plantningen.

Høst og afsætning

Da Blaubeergarten har så store arealer, har de råd til plukkemaskiner. Derfor høstes de blåbærrene ved først at plukke manuelt to gange, mens der endnu ikke

er så mange bær modne, og så afslutter de med en maskinel høst, når der er mange modne bær, og bærstørrelsen også er blevet mindre. For danske blåbæravlere, som har store arealer, kan maskinel plukning nok være værd at overveje for at reducere plukkeomkostningerne. Blaubeergarten har en alsidig afsætning. De sælger blåbærrene dels friske, dels frosne. I Tyskland er der et indenlandsk salg af frosne, tyske blåbær. Salgskanalerne er flere, men hovedparten sælges til detailledet. Herudover er der også gårdbutik og selvpluk.

Læs mere på www.blaubeerland.de

Projektet er støttet af Fonden for Økologisk Landbrug. ■

Mød andre blåbæravlere

- HortiAdvice arbejder i perioden 2020-2022 med at fremme økologisk blåbærproduktion i et projekt finansieret af Fonden for Økologisk Landbrug.
- Vil du gerne have nyheder, gode råd og information om aktiviteter, så meld dig ind i Facebookgruppen Blåbærproducenter i Norden, som er åben for alle blåbærproducenter.
- Gruppen er tænkt som et fælles møderum for blåbæravlere og rådgivere, hvor avlerne kan udveksle ideer og få svar på spørgsmål.